

The Holy See

PAPIEŻ FRANCISZEK

AUDIENCJA GENERALNA

Plac Świętego Piotra
Środa, 30 października 2024 r.

[Multimedia]

Poniższy tekst zawiera również nieprzeczytane fragmenty, które jednak należy rozumieć jako wygłoszone.

Cykl katechez. Duch i Oblubienica. Duch Święty prowadzi Lud Boży do Jezusa, naszej nadziei.
11. „On nas namaścił i wycisnął na nas pieczęć”. Bierzmowanie, sakrament Ducha Świętego

Drodzy Bracia i Siostry, dzień dobry!

Dzisiaj kontynuujemy refleksję nad obecnością i działaniem Ducha Świętego w życiu Kościoła poprzez sakramenty.

Uświęcające działanie Ducha Świętego dociera do nas przede wszystkim dwiema drogami: poprzez *Słowo Boże* i *sakramenty*. A pośród wszystkich sakramentów jest jeden, który w najpełniejszym tego słowa znaczeniu jest sakramentem Ducha Świętego, i to właśnie nad nim chciałbym się dzisiaj zatrzymać. Chodzi o Sakrament Bierzmowania.

W Nowym Testamencie, oprócz chrztu wodą, wspomniany jest jeszcze jeden obrzęd – *nałożenie rąk*, które ma na celu widzialne i charyzmatyczne przekazanie Ducha Świętego, ze skutkami podobnymi do tych, które stały się udziałem Apostołów w dniu Pięćdziesiątnicy. Dzieje Apostolskie opisują wydarzenie pod tym względem znamienne. Usłyszawszy, że niektórzy w Samarii otrzymali słowo Boże, [Apostołowie] wysłali z Jerozolimy Piotra i Jana. „Przyszli”, mówi tekst, „i modlili się za

nich, aby mogli otrzymać Ducha Świętego. Bo na żadnego z nich jeszcze nie zstąpił. Byli jedynie ochrzczeni w imię Pana Jezusa. Wtedy więc kładli na nich ręce, a oni otrzymywali Ducha Świętego” (8, 14-17).

Łączy się to z tym, co św. Paweł pisze w Drugim Liście do Koryntian: „Tym zaś, który umacnia nas wspólnie z wami w Chrystusie i który nas namaścił, jest Bóg. On też wycisnął na nas pieczęć i zostawił zadatek Ducha w sercach naszych” (1, 21-22). Zadatek Ducha Świętego. Temat Ducha Świętego jako „królewskiej pieczęci”, którą Chrystus naznacza swoje owce, jest podstawą doktryny o „nieusuwalnym charakterze” udzielanym przez ten obrzęd.

Z biegiem czasu ten obrzęd namaszczenia przybrał sam w sobie kształt sakramentu, przyjmując różne formy i treści w różnych epokach i obrządkach Kościoła. Nie jest to miejsce, aby odtwarzać tę bardzo złożoną historię. Wydaje mi się, że to, czym jest Sakrament Bierzmowania w aktualnym rozumieniu Kościoła, opisuje w sposób prosty i jasny *Katechizm dla dorosłych* Konferencji Episkopatu Włoch. Mówi on: „Bierzmowanie jest dla każdego wiernego tym, czym Pięćdziesiątnica była dla całego Kościoła. [...] Umacnia ono chrzcielne włączenie w Chrystusa i w Kościół oraz konsekrację dla misji prorockiej, królewskiej i kapłańskiej. Przekazuje obfitość darów Ducha [...]. Jeśli zatem chrzest jest sakramentem narodzin, to bierzmowanie jest sakramentem wzrostu. Z tego właśnie powodu jest ono również sakramentem świadectwa, ponieważ jest ściśle związane z dojrzałością życia chrześcijańskiego” [1].

Problem polega na tym, jak sprawić, aby Sakrament Bierzmowania nie został w praktyce sprowadzony do „ostatniego namaszczenia”, czyli sakramentu „odejścia” z Kościoła. Mówi się, że jest to „sakrament pożegnania”, ponieważ gdy młodzi ludzie go przyjmują, to odchodzą, a potem wrócą by zawrzeć [Sakrament] Małżeństwo. Tak mówią ludzie. Ale my musimy sprawić aby był sakramentem początku aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła. Jest to cel, który może wydawać się nam niemożliwy, biorąc pod uwagę obecną sytuację poniekąd w całym Kościele, ale to nie znaczy, że powinniśmy przestać do niego dążyć. Nie stanie się tak w przypadku wszystkich bierzmowanych, młodzieży czy dorosłych, ale ważne jest, aby tak było przynajmniej w przypadku części z nich, która następnie będzie animatorami wspólnoty.

Może temu służyć wsparcie w przygotowaniu do sakramentu ze strony wiernych świeckich, którzy doświadczyli osobistego spotkania z Chrystusem i mieli prawdziwe doświadczenie Ducha Świętego. Niektóre osoby mówią, że to zaangażowanie stało się dla nich rozkwitem Sakramentu Bierzmowania, który przyjęły jako młodzi.

Nie dotyczy to jednak tylko przyszłych bierzmowanych; dotyczy nas wszystkich i w każdej chwili. Wraz z bierzmowaniem i namaszczeniem otrzymaliśmy również, jak zapewnił nas Apostoł, zadatek Ducha, który w innym miejscu nazywa „pierwszymi darami Ducha” (Rz 8, 23). Musimy „rozdać” ten zadatek, cieszyć się tymi pierwocinami, a nie zakopywać w ziemi otrzymane charyzmaty i talenty.

Św. Paweł zachęcał swojego ucznia Tymoteusza, aby „rozpalił na nowo charyzmat Boży, który jest w nim od nałożenia rąk” (2 Tm 1, 6), a użyty czasownik sugeruje obraz kogoś, kto dmucha w ogień, aby rozpaść jego płomień. Oto piękny cel na Rok Jubileuszowy! Usunąć popiół nawyku i braku zaangażowania, aby stać się, niczym niosący pochodnię na Olimpiadzie, nosicielami płomienia Ducha. Niech Duch Święty pomoże nam uczynić kilka kroków w tym kierunku!

Pozdrowienie

Saluto cordialmente i pellegrini polacchi. Vi invito a dedicare ancora più attenzione a quelli che si preparano a ricevere il Sacramento della Confermazione. I lavori del Sinodo, appena conclusi, possano suscitare una nuova apertura all'azione dello Spirito Santo e una sensibilità allo stile sinodale nelle vostre comunità. Vi benedico tutti.

Serdecznie pozdrawiam pielgrzymów z Polski. Zachęcam was do poświęcenia jeszcze większej uwagi przygotowującym się do przyjęcia Sakramentu Bierzmowania. Niech zakończone właśnie obrady Synodu zaowocują w waszych wspólnotach nową otwartością na działanie Ducha Świętego i wrażliwością na styl synodalny. Wszystkich was błogosławię.

Apel

Moją myślą obejmuję młodzież, chorych, osoby starsze i nowożeńców. Zbliżamy się do uroczystości Wszystkich Świętych: zachęcam was do przeżywania tego święta roku liturgicznego, w którym Kościół pragnie przypomnieć nam jeden aspekt swojej rzeczywistości: niebiańską chwałę braci i sióstr, którzy poprzedzili nas na drodze życia i którzy teraz, w wizji Ojca, chcą być w komunii z nami, aby pomóc nam osiągnąć cel, który nas czeka.

I módlmy się o pokój. Wojna przybiera na sile! Pomyślmy o krajach, które tak bardzo cierpią: o udręczonej Ukrainie, Palestynie, Izraelu, Mjanmie, Północnym Kiwu i wielu innych krajach ogarniętych wojną. Módlmy się o pokój! Pokój jest darem Ducha Świętego, a wojna zawsze – zawsze, zawsze – jest porażką. Podczas wojny nikt nie wygrywa, wszyscy przegrywają. Módlmy się o pokój, bracia i siostry. Wczoraj dowiedziałem się, że 150 niewinnych osób zostało zastrzelonych z broni maszynowej: co mają wspólnego z wojną dzieci? Rodziny? One są pierwszymi ofiarami. Módlmy się o pokój.

I wszystkim błogosławię!

Streszczenie katechezy Ojca Świętego

Dzisiejsza katecheza poświęcona jest Bierzmowaniu, zwanemu „sakramentem Ducha Świętego”, którego działanie widać w owocach podobnych do tych, jakie Apostołowie otrzymali podczas Pięćdziesiątnicy. Wyzwaniem dla współczesnego Kościoła jest takie przygotowanie i sprawowanie Bierzmowania, by nie stawało się ono okazją do „pożegnania” z Kościołem, lecz początkiem większego zaangażowania we wspólnocie wierzących. Wraz z Bierzmowaniem otrzymujemy bowiem dary Ducha Świętego, nie po to, aby je zaprzepaszczać lub zatrzymywać dla siebie, ale by dzielić się nimi z innymi.

[1] *La verità vi farà liberi*. Catechismo degli adulti. Libreria Editrice Vaticana 1995, p. 324.